

Advies 662

Waardigheid - kiesheid - rechtschapenheid

Een cliënt verhuist naar het buitenland en wil een referentieadres bij zijn advocaat om zijn uitkering te kunnen behouden. Hoewel op grond van een wet en een KB de cliënt niet in aanmerking komt om een referentieadres te nemen, kan de advocaat absoluut niet meewerken aan een omzeiling van de voorwaarden voor het bekomen van een uitkering of tegemoetkoming door op zijn adres de post van de betrokkene te laten toekomen (mocht een van de toekenningsvoorwaarden voor de uitkering het hebben van een officiële woonplaats in België zijn).

Vraag:

Een cliënt van een advocaat ontvangt een sociale tegemoetkoming / uitkering. Hij wil verhuizen naar een ander werelddeel en wenst om die uitkering te kunnen behouden een referentieadres te nemen, bij voorkeur op het kantoor van zijn raadsman.

De advocaat vraagt of dit kan.

Advies:

Vooreerst verwijs ik naar de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten (BS, 3 september 1991) (hierna: 'de wet') waarin het begrip 'referentieadres' als volgt wordt omschreven:

“Onder referentieadres wordt verstaan het adres van ofwel een natuurlijke persoon die is ingeschreven in het bevolkingsregister op de plaats waar hij zijn hoofdverblijfplaats heeft gevestigd, ofwel een rechtspersoon en waar, met de toestemming van deze natuurlijke persoon of deze rechtspersoon, een natuurlijke persoon zonder vaste verblijfplaats is ingeschreven.

De natuurlijke persoon of de rechtspersoon die de inschrijving van een andere persoon aanvaardt als referentieadres, verbindt zich ertoe daar alle voor die persoon bestemde post of alle administratieve documenten te laten toekomen. Hierbij mag de natuurlijke persoon of de rechtspersoon geen winstbejag nastreven. Enkel verenigingen zonder winstoogmerk, stichtingen en vennootschappen met sociaal oogmerk die minstens vijf jaar rechtspersoonlijkheid genieten en die zich in hun statuten tot doel hebben gesteld onder meer de belangen van één of meer

rondtrekkende bevolkingsgroepen te behartigen of te verdedigen, kunnen optreden als rechtspersoon bij wie een natuurlijk persoon een referentieadres kan hebben.” (artikel 1, §2, tweede alinea van de wet)

Volgende categorieën van Belgen of vreemdelingen die toegelaten of gemachtigd zijn om langer dan drie maanden in België te verblijven of die gemachtigd zijn zich er te vestigen, komen in aanmerking om ingeschreven te worden op een referentieadres:

- personen die in een mobiele woning verblijven;
- personen die om beroepsredenen geen verblijfplaats (meer) hebben;
- personen die bij gebrek aan voldoende bestaansmiddelen geen verblijfplaats (meer) hebben.

Zij moeten hun aanvraag indienen *bij de gemeente waar zij gewoonlijk vertoeven*. (artikel 1, § 2 van de wet). Dit laatste betekent dat de aanvrager - mocht hij tot één van de drie categorieën behoren - gewoonlijk in België moet verblijven. Gelet op een verhuis naar een ander werelddeel, kan de betrokkene hiervoor niet in aanmerking komen en is de vraag of hij een referentieadres kan nemen bij zijn advocaat niet meer aan de orde.

Volledigheidshalve (en gelet op het bovenstaande eigenlijk overbodig) geef ik nog mee dat ik uit uw vraag niet kan afleiden welke sociale tegemoetkoming / uitkering de betrokkene *in casu* precies ontvangt. Indien dit maatschappelijke bijstand zou zijn in de zin van de OCMW-wet of het bestaansminimum, zou hij (indien hij geen verblijfplaats (meer) heeft) zich kunnen inschrijven op het adres van het OCMW van een gemeente wegens een gebrek aan voldoende bestaansmiddelen. Hij moet zich dan wel minstens één keer per trimester aanmelden bij het OCMW. Dit is uiteraard niet mogelijk bij een verhuis naar een ver oord. (artikel 20, § 3 van het KB van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister (hierna: het KB).

Hoewel op grond van de wet en het KB de betrokkene niet in aanmerking lijkt te komen om een referentieadres te nemen, merk ik tot slot op dat mocht een van de toekenningsvoorwaarden voor de uitkering het hebben van een officiële woonplaats in België zijn, de advocaat absoluut niet kan meewerken aan een omzeiling van de voorwaarden voor het bekomen van een uitkering of tegemoetkoming door op zijn adres de post van de betrokkene te laten toekomen.

Besluitend, mijn antwoord is dus negatief.

Alex Tallon
Bestuurder deontologie

2 april 2020

